

OYUN / SIR VE ÇIĞLIK

Hamdi Demirel

İlk Kitap

tilki
kitap
yayınevi

OYUN
SIR VE ÇIĞLIK
Hamdi Demirel

Tilki Kitap©
www.tilkikitap.com
kitap@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik
Yayın Yönetmeni: Sinan Kocaman
Editör: Hanife Sarıtaş
Son Okuma: Alev Sevgi
Sayfa Tasarım: Efe Bozkurt
Kapak Tasarım: Efe Bozkurt

1.Basım, İstanbul, Nisan 2025
ISBN: 978-625-6130-93-7
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öğe, tablo…) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

OYUN
SIR VE ÇIĞLIK

Hamdi Demirel

ÖN SÖZ

Bizim en mutlu olduğumuz, keyiften katıla katıla güldüğümüz anda, dünyanın başka yerlerinde kim bilir ne acı hayatlar yaşanmaktadır. Ya da bunun tersi de olabilir. Hayatta her şey sağ olan baş içindir. Hiçbir şey sonsuza kadar sürüp gitmez.

Fakat hayat insanın yaşadığı andır. Geçmiş çabuk unutulur, gelecek ise bilinmez. Yaşadığımız an önemlidir bizim için; anda gelecekle ilgili düşüncelerimiz, hayallerimiz de buna dâhildir. Fakat gelecekle ilgili, gerçekleşmesini arzu ettiğimiz şeyler için, hiç kimse garanti veremez.

Ama gene de biz gelecekle ilgili planlar yapmaya, hayaller kurmaya devam ederiz. Etmeliyiz de. Bu insan olmamızın, fıtratımızın gereğidir. Aksi halde yaşamın gereklerini yerine getirmekten imtina ederiz. Günlük çalışır, günlük üretir ve günlük tüketiriz.

Oysa doğanın ve yaşayacağımız hayatın sürprizlerine karşı da hazırlıklı olmalıyız. Bu bakımdan elbette gelecekle ilgili hayaller kuracak ve bu hayallerimizi gerçekleştirmek için planlar yapacak ve çalışacağız. Buradaki ince nokta mutlaktır.

İşte asıl sıkıntı bu "mutlak" ile başlar. Oysa Yüce Yaradan'ın bize bahşettiği cüzi iradeyle, mutlak olanı gerçekleştirmek doğrudan bizim elimizde olan bir şey değildir. Her insanın bir kader çizgisi vardır. İnsan bu kader çizgisinde bazen düz bazen zikzaklar çizerek ilerler. Bazen yukarı çıkar bazen aşağı düşer. Fakat

kader çizgini aşırı zorlarsan, "ben" dersen, gerçek ben seni eğer, büker ve gene kendi istediği çizgiye, yani hizaya getirir.

İşte yazarımız, yaşanmış birkaç gerçek olayı sentezleyerek, içinde yaşamış olduğumuz çevrenin hayatımız üzerindeki siyasi, iktisadi ve sosyal getirilerinin, insan psikolojisi üzerindeki etkilerini, olaylar ve olgular üzerinden ele almış, zevkle okurken kendimizi de içinde bulabileceğimiz ve kendimize hisseler çıkaracağımız "Oyun-Sır ve Çığlık" adlı eserini, biz okurların takdirine sunmuştur.

Bir zamanlar, bana ve birçok öğrenciye ilham olan, ufkumuzu genişleten öğretmenim, bugün bu eserle okurlarına da aynı ilhamı sunuyor. Bir öğretmenin yalnızca bilgi aktarmakla kalmayıp, öğrencilerine yaşam boyu sürecek bir bakış açısı kazandırması, onların ruhuna dokunabilmesi ne büyük bir anlam taşır… Onun cesaretle kaleme aldığı bu kitap, yalnızca bir anlatı değil; aynı zamanda insan ruhunun iniş çıkışlarına, hayallerine ve kaderle olan kesişimine dair derin bir yolculuk. Hayatın bilinmezleri içinde kaybolan herkes, burada kendi hikâyesinden izler bulacak, zaman zaman sorgulayacak, belki de kendi yolunu yeniden çizecektir.

Yıllar önce, sınıfında oturan küçük çocukların dünyasına ışık tutan değerli öğretmenim, şimdi de kalemiyle, yaşanmış hikâyeler üzerinden nice hayatlara dokunmaya devam etmektedir… Öğretmenimin diğer kitaplarında olduğu gibi, "Oyun-Sır ve Çığlık" kitabının da soluksuz okunacağından eminim. Çünkü bu kitap sayesinde tüm okuyucular, zamanı, mekânı, olayları birlikte yaşayacak, olayları birlikte yorumlayacaklardır.

Unutmayalım, bir olayın birden fazla nedeni olabileceği gibi birden fazla sonuçları da olacaktır. Haliyle yorumlarda birbirinden farklı olacaktır. Romanımızın kahramanı Celal'in yaşadığı ve çevresinde cereyan eden olaylar "nasıl olur?" yerine "biz olsaydık

ne yapardık" sorusuna cevap arayarak, biz okuyucuları duygudaşlık yapmaya zorlayacaktır.

Zevkli okumalar dileklerimle…

Erdal GÜLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Gün ışığa doymuş, güneş yavaş yavaş dağların arkasına çekilirken, kerpiç evlerin duvar diplerinde üçerli beşerli toplanmış olan köyün erkeklerinin gözleri, kulakları, akşamın gölgelediği dağ eteklerindeydi. Her zaman gün batmadan köyde olan nahır, o gün nedense gecikmişti.

Caminin hemen yanındaki çeşmede abdest alan yaşlılar ise cami duvarının dibindeki çakıl duvarın üzerine sıralanmış, köyün âlimi, Cevher Hocanın namaz öncesi vaazlarını dinliyorlardı.

Köyün baş korucusu İbrahim emmi de abdestini almış, gömleğinin kollarını indirmekle uğraşırken, yanından ayırmadığı sadık dostu kangalın gözlerine dikkat kesildi. Bu akıllı, sadık hayvan, sanki ona bir şeyler anlatmaya çalışıyordu. Bu bakışları çok iyi tanıyordu İbrahim emmi. Hayvan, bir şeyler sezdiği zaman sahibine böyle bakardı. Şimdi sadece bakmıyor derin derin uluyordu. Bu insanın içini titreten karamsar bir ulumaydı. İbrahim emmi, "Hayırdır inşallah" diye iç geçirip, kangalın başını okşayarak onu rahatlatmaya çalışırken, cami duvarının dibinde, tara tünemiş tavuklar gibi bekleyen köylülerine dönerek:

-Cemaat, bugün nahır biraz fazla gecikti. Ne çobanlardan ha! Ho! Sesleri, ne de koyunların meleme sesi var. İnşallah bir aksilik yoktur. Diye söze karıştı.

Cevher Hocanın nasihatlerini dinleyen cemaatten bazıları, "Burada vaaz dinliyoruz. Sen hala dünyanın geçici nimetlerinin peşinde, nefsinin emrindesin." der gibi kaşlarını kaldırmış, bu münasebetsiz adama dik dik bakarken, ellerinde bakraçlar, otlak-

tan gelecek koyunları sağmak için bekleyen kadınlarında sabırsızlandıkları, aralarındaki hararetli konuşmalardan belli oluyordu.

Çevresini saran cemaatin gerildiğini fark eden Cevher Hoca:

-Dünya nimetleri için endişelendiğiniz kadar, mutlak olan ahretiniz içinde endişelenirseniz, mümin kardeşinizi kınamanın, incitmenin ne kadar boş ve kötü bir amel olduğunu anlarsınız.

Cevher Hocanın bu sözü üzerine, kibirle kalkan başlar ve kalkık kaşlar aşağı düşmüştü. Ufuktaki son kızıllıkta solarken minareden ezan sesinin yükselmesiyle, köyün zağar itlerinin de uluma sesleri, köyün sokaklarında, semalarında dalga dalga yükseldi. Bu ulumalar, tedirgin bekleyen köylülerin içini titretirken, yaşlı cemaat Cevher Hocanın arkasında çoktan saf tutmuştu. Hocanın, Zilzal Suresi'ni okuması, cemaat tarafından, hocanın da bir şeylerin yolunda gitmediğinden endişe duyduğunu, şeklinde yorumlandı.

Dışarıda ise zağar itlerin ulumaları duracak gibi değildi. Sanki bir duruma layık söyleyerek, ağıtlar yakıyorlardı. Bu ağıtlara cevap Ağrı Dağı'nın eteklerinden, çoban köpeklerinden geldi. Kangal, tok sesiyle uzun uzun uluyarak onlara cevap verdi. Az sonra da koyun sesleri onlara eşlik etti.

Ağrı Dağı'nın yamaçlarındaki otlaklarda beslenip, memelerini sütle dolduran koyunlar, akşamın alaca karanlığında meleyerek yamaçtan aşağı köye doğru sökün etmişlerdi. Analarının sesini duyan kuzuların, bir an önce analarının bu süt dolu memelerini ağızlarına almak için sabırsızlandıkları, kuyruk titretmelerinden rahatlıkla anlaşılıyordu.

Koyunların sesini duyan kadınlar sağıma gitmek için bakraçlarını almadan önce, seki kapılarını açmış, kuzuları özgür bırakmışlardı. Analarının sütü, öncelikle yavrularının hakkıydı. Kuzular karınlarını doyurduktan sonra, geriye kalan ne varsa onu

sağacak, onunla yetineceklerdi. Koyunların, kuzularına koşmaları, kuzuların analarını aramaları, seyredilmesi ve ibret alınması gereken bir tablo gibiydi. Koyunlar, kuzularını meleyerek süt dolu memelerine davet ederken, kuzular da o kadar koyunun içinde annelerini arayıp, buluyor, anne memesine kavuşmanın verdiği neşeyle, küçük kuyruklarını titretip, burunlarıyla süt haznesini döverek, ağızlarını sütle dolduruyorlardı.

Kadınlar, ellerinde bakraçlar, "Bu kadar yeter. Biraz da bize bırakın." dercesine kuzuların bacaklarından tutup çekiyor, iştahlı kuzularla süt kapma yarışına girmişlerdi. Fakat bir anormallik vardı. Bazı kuzular analarını bulamamış, ortada dolanıyor, açlıklarını bastırmak için rast gele koyunların memelerine sarılıyordu. Koyunlar ise kendi yavrusu olmayan bu kuzuları, ayaklarıyla itiyor, tos vurarak onları, ötelemeye çalışıyorlardı.

Sadece kuzuların bir kısmı ortada kalmamıştı. Eli bakraçlı bazı kadınlar da sağmak için kendi koyunlarını arıyorlardı. Fakat koyunlar eksikti. Çobanlar ise ortalıkta görünmüyorlardı.

Akşam namazından çıkan cemaate, kadınların serzenişinden, bir aksilik olduğunu anlamıştı. Korucu başı İbrahim emminin emriyle korucular silahlarını kapıp, otlakları taramaya, çobanları aramaya başlamışlardı. Oldukça temkinliydiler. Çünkü bu tür vakalar, çevre köylerde de yaşanmaya başlanmıştı. On metre sağlı sollu, arkalı önlü aralıklarla, ağaçları, çalılıkları kendilerine siper ederek, köyden bir buçuk kilometre uzaklaşmışlardı ki, köyün yaklaşık iki kilometre uzağındaki Deliktaş kayalıklarından boğuk seslerin geldiğini fark ettiler.

İkişer, üçerli guruplara ayrılarak, araziyi tarayıp, sesin geldiği tarafa doğru ilerlediler. Yaklaştıkça gelen ses daha da netleşmiş, anlaşılır olmuştu. Biri:

-İmdaaat! diyerek, yardım çağrısında bulunuyordu.

İrkilmişlerdi. Çünkü bu, bir tuzak da olabilirdi. Korucu başının bir el işaretiyle, hemen mevzi alıp, beklemeye başladılar. Yanılmamışlardı. Biri yardım istiyordu. Neler olduğunu anlamak için korucu başı, mevzilenmiş, bekleyen arkadaşlarına, "Beni koruyun" diyerek yüksek otlar arasında sürünerek, az ilerideki kayalık alana doğru ilerledi. Şimdi sadece imdat sesini değil, bir yaralının inlemelerini de duyabiliyordu. Kısa bir süre hiçbir şey yapmadan bekledi. Karşıdaki durumu anlamaya, emin olmaya çalışıyordu. Arada bir başını yükseltiyor, fakat loş karanlıkta kimseyi göremiyordu. Sesini çok yükseltmeden:

-Kimsin? diye seslendi.

-Ben, çoban Arif.

-Ben de korucu başı İbrahim. Ne oldu?

-Baskına uğradık. Teröristler üç oğlumu ve koyunları alıp gittiler.

Korucu başı, Çoban Arif'in sesini tanımıştı tanımasına da, gene de "Ne olur, ne olmaz" diyerek, tedbiri elden bırakmak istemiyordu.

-Tamam. Şimdi başını kaldır, eller ensede bana yaklaş.

-Ayağa kalkamıyorum. Bacaklarım yerinde değil gibi.

Korucu başı biraz daha yaklaştı. Fakat gene kimse görünmüyordu.

-Bak iyice yaklaştım. Ama seni göremiyorum.

-Delik taşın içine sığındım.

Deliktaş, pur arazide yağmur ve rüzgâr aşındırmasıyla oluşmuş doğal bir mağaraydı. İçinden den, buz gibi su kaynıyordu. Zamanın da, bura da yaşayan gayrimüslimler, yeni doğan çocuklarını buraya getiriyor, papaz bu buz gibi suyu, çocuğun başından aşağı dökerek vaftiz ediyordu. Gayrimüslimler, tehcir edilince de, yörenin Müslüman sakinleri burayı kutsal bilmiş, ziyaret yeri olarak kullanmaya başlamışlardı.

Anlaşılan, yaşlı çoban da "Burası kutsal bir yer. Yardım gelene kadar burada bana bir şey olmaz" diye düşünmüş olacak ki sürünerek gelip buraya sığınmıştı.

Korucu başı, şapkasını silahının ucuna takıp, otların arasında biraz daha sürünerek ilerledi. Karşıda bir hareket yoktu. Arada bir, sadece yaşlı çobanın inilti sesleri geliyordu.

Kafasını kaldırmadan rast gele yaylım ateşine başladı. Aynı anda diğer koruculardada ne için, nereye ateş ettiklerini bilmeden mermi harcamaya başlamışlardı. Silah sesleri köyde de duyulmuş, herkes caminin önündeki köy meydanında Cevher Hocanın etrafında toplanmışlardı. Her kafadan bir ses geliyordu.

-Teröristlerle, korucular çatışıyor her halde.

-Ya köye de gelirlerse.

-Saçmalama, köye gelemezler. Cevher Hocanın nefesi

-Saçmalama. Cevher Hocanın nefesi kuvvetlidir. Cesaret edemezler.

-Ne çatışması. Çatışma öylemi olur. Korucular çobanlara ses veriyor olmalılar.

Yarı korku, yarı heyecan haleti ruhiye halinde bu konuşmalar sürüp giderken, silah seslerini umursamıyor, korkmuyormuş gibi dik durmaya çalışanlarda, aslında içlerinden Ayetel Kürsi okuyup duruyorlardı.

Silah sesleri birden susmuş, yorumcularda susmuş, ortalığı derin, sessiz bir bekleyiş sarmıştı.

Bu arada korucu başı, ustaca manevralarla, otların arasından süzülerek, nihayet Delik taşa ulaşmıştı. Yaralı gerçekten de, genç çobanların babalarıydı.

Teröristler, ses çıkarmamaya özen göstermiş, silah kullanmamışlardı. Çoban başını, ya kendilerine teslim etmek istemediği için ya da köye zamanında gidip, haber vermesin diye de, adamı

fena dövmüşlerdi. Yaşlı adamın bir bacağı da kırıktı. Adam, kendini öldürmedikleri için şükredip duruyordu.

Büyük sürüyü, dağda yürütmek, saklamak zor olduğundan, "Şimdilik bunlarla idare ederiz. Zamanı geldi mi bir baskın daha yapıp, ihtiyacımız olanı alır gideriz." diyerek, sürüyü başıboş bırakıp gitmişlerdi. Hava kararmaya başlayınca da hayvanlar içgüdüsel olarak köyün yoluna tutmuşlardı.

Ağrı Dağı'nın eteklerinde hayat zordu. İnsanların yüz tenleri, yazın güneş yanığından, kışın ayaz ve sazaktan kavrulmuş buğday rengiydi. Ama gene de mutluydular.

Ağrı Dağı'nın bağrını yarıp gelen buz gibi suları içiyor, koyunlarını bu yüksek çayırlarda otlatıyor, atlarını özgürce koşturuyorlardı.

Sınır ticareti sayesinde yağ, peynir, yün, canlı hayvan satıyor, iyi de para kazanıyorlardı. Geçim sıkıntıları yok gibiydi. Fakat son üç dört yıldır, ağızlarının tadı bozulmuş, huzurları kaçmaya başlamıştı. Bölgelerinde akıllarının pek ermediği bir şeyler oluyordu. Tanımadıkları, bazılarının dillerini bile anlamadıkları silahlı insanlar, yakınlarında dolaşıp duruyorlardı. Terörist diyorlardı, ama kimdi bu teröristler: kimileri, İran sınırından, kimileri Ermenistan sınırından sızıp geliyor: köyleri dolaşıyor, katıklarına ortak oluyor, ne hikmetse bunlara."

"Buralarda ne geziyorsunuz, ne istiyorsunuz? Burası Türkiye" diyecek, tek bir devlet yetkilisi karşılarına çıkmıyordu.

Bu nedenle köyler yavaş yavaş boşalmaya başlamıştı. Oysa toprakları adımlayan insan varsa, o topraklar işleniyorsa, insanlar toprağa sahip çıkıyorsa toprak anlam kazanır, değer bulur, vatan olurdu.

Devlet güvenlik, sağlık, eğitim vb. hizmet demekti.

Zamanın idarecileri geçte olsa bunu anlamış olacaklar ki, bölgeye bazı yatırımlar gelmeye başlamıştı. Köy-kent, Tarım Kentleri

projeleri kapsamında, bölgede elde edilen ürünler değerlendirilecek, istihdam yaratılacak, gençlerin iş aramak için batıya göçleri duracak, en önemlisi de terör örgütünün kucağına düşmeleri önlenecekti. Terörle en iyi mücadele, onun istismar yollarını kapatmak, faaliyet alanlarını daraltmaktı.

Köyün en önemli geçim kaynağı koyun ve onlardan elde edilen yündü. Bu bakımdan koyun, köylüler için ekmek demekti, geçim demekti, yaşama tutunmak demekti. Lakin köylerinde ilk kez zuhur eden bu olay, hemen herkeste derin bir korku ve endişe yaratmıştı. Koyun yoksa burada hayatta yoktu. Oysa bozkırlar ot kaynıyordu. Verimli bu otlaklarda beslenen koyunlardan elde edilen yapağılarda oldukça kaliteliydi.

Aslında devlette bunun farkındaydı. Bir yandan terörle mücadele etmeye çalışırken, bir yandan da göçü önleyecek tedbirler almıyor değildi.

Köy, birçok köyün kavşak noktasındaydı. Bu bakımdan hükümetin almış olduğu bir kararla "Tarım kenti" projesine dâhil edilmişti.

Proje dâhilinde, bu köye sağlık ocağı, veteriner kliniği, ilköğretim okulu yapılmış, bir de çevre köylerinde katılımıyla, "Köy ve köylü kalkındırma kooperatifi" kurulmuştu. Kooperatifin topladığı koyun yünleri ve Iğdır'da yetiştirilen pamukların bölgede değerlendirilmesi içinde, devlet desteğiyle, bir iplik fabrikası da açılmıştı. Bölge de huzur ve güvenliği sağlamak için de köye yakın bir bölgedeki akarsu kenarına Jandarma Komando Bölüğü yerleştirilmişti.

Fakat köylerdeki bu huzur birilerinin hoşuna gitmiyordu. İşleyen bu çarkın dişlilerine çomak sokup, dişlileri kırmak, kooperatifi dağıtmak, fabrikayı işlemez hale getirmek için birileri pusuya yatmış, fırsat kolluyorlardı. Böylece işsiz güçsüz, çaresiz

kalan köy gençlerini, süslü vaatlerle kandıracak, dağa çıkarıp örgüte katılmaya daha rahat ikna edebileceklerdi.

Zamanın aleyhlerine işlediğinin de farkındaydılar. Devlet, her geçen gün bölgedeki gücünü artırıyor, İstismar alanlarını daraltıyordu. Bu bakımdan ellerini çabuk tutmalıydılar.

Bir gün akşama doğru, yakın köylerden birinde karşılıklı silah sesleri yükselmeye başlamış, fısıltı gazetelerinin "Teröristler yakın köylere baskı düzenliyor" haberleri üzerine, jandarma komandoları ve korucular o bölgeye intikal etmişti. Gerçekten de köye uzaktan taciz ateşi yapılıyordu. Fakat bunun bir şaşırtmaca olduğu, çok geçmeden anlaşılmıştı. Teröristlerin asıl hedefi proje köyüydü. Yakın köylere taciz ateşinde bulunup, jandarma ve korucuları o bölgeye çekerken, asıl hedefe, üç koldan girmiş, köyün bütün erkeklerini köy meydanın da toplamışlardı. Bu erkeklerin çoğu yaşlı ve henüz on dört yaşını doldurmuş veya doldurmamış gençlerden oluşuyordu.

Oysa o sırada, ismi okunanların, işe yarar gençlerin çoğu fabrika da akşam vardiyasın dalardı. Belli ki bunu da biliyorlardı. Gene de, orada olmayan erkeklerin evleri, tek tek arandı. Belliydi ki onlara bu isimleri veren, köyden terör işbirlikçileri vardı.

Bu arada evin birinden keleş sesleri yükseldi. Bu ev korucu başı İbrahim emminin eviydi. İbrahim emminin büyük oğlu da hem korucu hem de fabrikada çalışıyordu. Bir bakıma fabrikanın güvenliğinden de o sorumluydu.

Fatma teyze, teröristlerin eve doğru geldiklerini fark edince, diğer çocuklarını duvara gömülü yüklükteki yatakların arasına, daha kundaktaki en küçük kızını da şalvarının içine saklamıştı. Teröristler daha ergen olan Celal ile ağabeyi Celil'in peşindeydiler. Oysa Celil o sırada fabrika da Celal ise yüklükteki yatakların

arasındaydı. İki ablası ile birlikte, korkuyla odadaki konuşmaları dinliyorlardı.

Fatma teyze, oğullarının babalarıyla birlikte, ihbar alınan köye gittiklerini, yakında döneceklerini söylemesi üzerine, yaylım ateşine tutulmuş, şalvarındaki bebesi ile birlikte kanlar için de, odanın ortasına yığılmıştı.

Bu koruculara önemli bir mesajdı. Az sonra, konuşmalarından teröristlerin başı olduğu sanılan biri, "Devletle iş birliği yapan herkesin sonu budur. Karısıymış, kızıymış, bebekmiş, dinlemez, hepsini kurşuna dizeriz." diyerek, küçük tepenin arkasından yükselen kızıllığı göstererek "işte bundan böyle fabrikanız da yok. Çocuklarınızı örgüte vereceksiniz. Yoksa hepinizin akıbeti korucu başının ailesi gibi olur."

Meydana toplanmış, korku içinde akıbetlerini merak eden erkekler, az önceki silah seslerinin, ne ifade ettiğini, anlayabilmişlerdi.

Baskın eş zamanlı olarak yapılmıştı.

Sıradan bir akşamdı.16.00-24.00 vardiyası henüz iş başı yapmıştı. Herkes tezgâhının başına geçmeye hazırlanırken, dışarıdan gelen sesler, bir hareketlilik olduğunu gösteriyordu. Bunu bir anons izledi:

"Teröristler, fabrikayı bastı. Herkes kaçıp saklansın. Canını kurtarsın."

Bu anonsu yapan fabrika bekçileriydi. Fakat çok geçmeden hoparlörden gacır, gucur sesler geldi ve anonslar kesildi.

Kimisi bunun bir şaka olduğunu sanarak, anonsu umursamayıp işlerine devam ederken, bazıları da ne olur olmaz diyerek korunma amacıyla tezgâhların altına yatıp beklemeye başlamışlardı.

Gerçekten de teröristlerin fabrikayı basması, pek mümkün görünmüyordu. Çünkü Jandarma Komando Bölük Komutanlığı sadece beş yüz, bilemedin yedi yüz metre ilerideydi. Arada sa-

dece küçük bir tepe vardı. Teröristler kendilerini bu kadar riske atamazlardı. Oysa teröristler onun da önlemini almış, sahte ihbar ve taciz ateşiyle de askeri farklı yöne çekmişlerdi. Jandarma komando bölüğünde, nöbetçiler ve geri hizmettekilerden başka kimse kalmamıştı.

Anons gerçekti. Kısa süre de, yüzleri peçeyle kapalı silahlı adamlar fabrikanın içine dalmıştı. Yüzünü, başındaki sarık ve boynundaki şalla saklayan biri, sağa sola bağırıp, emirler ve tehditler yağdırıyordu.

"Bu bir baskındır. Herkes dışarıya. Kimse saklanmasın. Yoksa bulduğumuz yerde gözünüzün yaşına bakmaz, vururuz. Korkmanıza gerek yok. Kimsenin kılına bir zarar gelsin istemiyoruz."

Tezgâhların altına, balyaların arkasına saklanan işçiler, korku belası, mecburen birer birer meydana çıkmaya başlamışlardı. Bazı işçiler ise saklanmaya bile gerek duymamış, her şey normalmiş gibi, atölyeyi kendiliklerinden terk etmişlerdi. Anonsa rağmen korkularından ortaya çıkmayanları, saklandıkları yerde güvende olduklarını sananları da teröristler elleriyle koymuş gibi bulup, kargatulumba fabrikanın girişindeki boş alana getirmekte zorluk çekmemişlerdi.

İşçilerin sayısı vardiya sorumluları dâhil, yirmi beş kişiyi geçmezken, yedi, sekiz kişilik terörist grup, ellerinde keleş:

"Herkes elleri ensesinde, diz çöküp, yere baksın. Kafasını kaldıranı hiç acımaz, vururuz." diye bağırıyor, tehditler yağdırıyorlardı. Herkes diz çökmüş vaziyette yere bakıyordu. Tanınmamak için alınan bu önlem, bu silahlı gurubun yabancı olmadığının ve çevreyi çok iyi tanıdıklarının göstergesiydi. Fabrikayı da iyi biliyor olmalıydılar ki, fabrikanın en zula yerlerini kısa sürede bulup, buralara saklananları da dışarı çıkarmışlardı. Belki de farklı vardiyadan işçiler de vardı bu terörist güruhun içinde. Çünkü fabrika içinde hiç de yabancılık çekmemişlerdi.

Ardından, "Sen şu dereye yat, sen de şu tepeyi tut. Biriniz de Jandarma bölüğünün bulunduğu tarafı kontrol etsin. En ufak hareketlilikte, bize haber verin. Emrim olmadan kesinlikle silah kullanmak yok."

Görev taksimi tamamlanmış, kendilerine göre fabrika çevresinde güvenlik önlemi aldıktan sonra, içlerinden biri, "Kimse korkmasın. Emirlerimize uyduğunuz, isteklerimizi yerine getirdiğiniz ve bizi ispiyon etmediğiniz sürece, güvendesiniz. Kimse sizin kılınıza dokunmayacaktır." diyerek yarım saati aşkın örgüt propagandası yaptıktan sonra:

"Herkes aylık maaşlarının beşte birini örgüte verecek. Bunun için içinizden bir görevli seçeceğiz. Toplanan paraları o örgütle temasa geçerek, bize teslim edecek. İtirazı olan varsa şimdi söylesin. Burada ses çıkarmayıp, görevlendirdiğimiz kişiye itiraz eden, zora sokan, ihbar eden olursa, ne kendinden, ne de ailesinden eser kalır. Böyle biline. Şimdi herkes kimliğini çıkarsın. Buradakileri kayıt altına alacağız. Burada konuşulanlar, alınan kararlar, dışarıda duyulur ve planımız sekteye uğrarsa buradaki herkes sorumludur. O zaman gözünüzün yaşına bakmayız."

İki terörist, iki baştan teker teker kimlikleri kontrol edip, not almaya başlamışlardı ki, onların dalgınlığından faydalanan bir işçi, usulca geriye doğru kayıp, sazlıklarla kaplı derenin loş karanlığında kaybolurken, bir anda sazlıktan havalanan karabatakların kanatlarının patırtısı duyuldu. Herkes neler oluyor diye dereye odaklanmışken:

"Biri kaçtı. Aha da şu tarafa"

Bütün işçiler, sesin geldiği tarafa şaşkınlıkla bakıyordu. Kaçtı diye bağıran, birlikte yiyip, içtikleri, çalıştıkları kendi arkadaşlarından biriydi. Neden böyle bir şey yaptığını kimse anlamamıştı. Böyle yapmakla, teröristlere yaranıp, kendi canını garantiye mi

almak istemişti, yoksa onların fabrika da ki işbirlikçisi miydi? Şu anda kimse bunu düşünecek durum da değildi.

Bu arada dere tarafından:

-Dur, kaçma, ateş ederim.

Ardından keleş sesi gecenin karanlığını yardı. Bir yalvarma:

-Dur. Ne olur ateş etme, evliyim. Eşimi dul, çocuklarımı yetim bırakma. İki yavrum var. Onlara bağışla.

-Tamam. Ateş etmeyeceğim. Ellerini başının üzerine koy ve yaklaş.

Terörist, karanlıkta, kısa sayılacak boyda, sıska, zayıf biri gibi görünüyordu. Hatta ses tonu bile çocuk sesi gibiydi. Kaçan işçi ise uzun boylu, iri yapılıydı. Buna rağmen elleri başının üstünde, elinde keleş bulunan teröriste doğru yaklaştı. Yaklaşırken devamlı eşinden, çocuklarından bahsediyordu. Yaklaşınca, teröristin oldukça ufak, daha çocuk denebilecek yaşta olmasından cesaret bulmuş olacak ki birden üzerine atıldı.

Şimdi derenin içinde yaman bir boğuşma başlamıştı.

Bir ara "fermandanım" diye bir ses dere de yankılandı. İki terörist daha hemen dereye yöneldi. Deredeki sazlıkların sağa sola yatmasından, bir kovalamaca başladığı belliydi. Diğer teröristler ve elleri başlarında bekleyen işçiler de dereye odaklanmışlardı.

Bir kez daha keleş sesleri, gecenin karanlığını yırttı.

-Yandıım anaaam!

Bu arada derenin hemen karşısındaki kavaklıktan boğuk fakat insanın içini ürperten sesler de gelmeye başlamıştı.

Teröristlerin lideri:

"Neler oluyor. Ben kimse ateş etmeyecek demedim mi?" diye dere kenarına gönderdiği elamanlara bağırdı. Elamanlardan biri:

"Kaçıyordu ateş ettim fermandanım. Sanıyorum karşı kavaklığa kaçtı. Vurulup vurulmadığından emin değilim. Takip edeyim mi?"

"Emrim olmadan kimse ateş etmeyecek demedim mi? Bırakın takibi. Çabuk toparlanın gidiyoruz. Az sonra jandarma burada olur. Emre itaat etmemenin hesabını sizinle sonra göreceğiz."

Silahı sıkan terörist, "ama ben…" diye savunmaya geçecekti ki:

"Konuşma. Çabuk bidonlardaki benzinleri, sağa sola döküp fabrikayı ateşe verin. Herkes yangına odaklanırken, biz çoktan uzaklaşmış oluruz."

Jandarma Komando Bölük Komutanlığı, fabrikanın hemen ötesinde, küçük bir tepenin arkasında, çok yakın da olmasına rağmen, her ne hikmetse, ne silah sesleri duyulmuş ne de yanan fabrikanın ateşi görülmüştü. Belki de bir tuzaktır diye düşünen bölük komutanı, anlamadan dinlemeden, zaten sayıca az olan askerleri, olay yerine göndermek istememiş olabilirdi. Fakat bu durum yöre halkı tarafından, Jandarma Komando Bölük Komutanının da teröristlerle iş birliği yaptığı şeklinde yorumlanmıştı. Belki de terör örgütünün kendisi:

"Bakın sizi hiç kimse koruyamaz. Asker bile bizden korkuyor." söylentisini yayarak, halkın devlete olan güvenini sarsmak ve devletle arasını açmak için bu söylentileri çıkarmış olabilirdi.

Fabrika cayır cayır yanıyordu. Tutuşan iplik balyaları ve iplikleri boyamak için depolardaki kimyasallar tutuşmuş, yükselen alevler gökyüzünü, adeta gündüze çevirmişti.

İşçiler ve fabrika nöbetçi şefi tam bir panik halindeydiler. Kimse ne yapacağını bilmiyordu. Bu nasıl işti, adamlar hem çalışanların hepsinden haraç istemiş, hem de onların ekmek kapısı olan fabrikayı yakmışlardı. Ekmek kapılarının yanıp, kül olmasını izlerken, her şeye rağmen, canları sağ olduğu için de buruk bir sevinç içindeydiler. Yaratana sığınmaktan başka da çareleri kalmamıştı.

Nihayet Jandarma Komando Bölüğü, olay yerine intikal etmişti. En yakın il ve ilçe belediyelerine haber verilmiş, yangın çevreye sıçrayıp, daha fazla zarar vermeden, kontrol altına alınmıştı. Ortalık yatışınca, olay yerine intikal eden cumhuriyet savcısı, vardiyadaki herkesin isim listesini istemiş, listeye göre herkesin ifadesini almaya başlamıştı. Sıra Celil'e gelmişti. Ancak Celil orta da yoktu. Panik halindeki çalışanlar ilk anda durumu idrak edememişse de, sonradan, vadiden silah sesi ile birlikte çığlık duyduklarını hatırlamalarına rağmen, fabrika içinden teröristlerle iş birliği yapanlar olabileceğini düşünerek, ilk etapta seslerini çıkarmamışlardı. Çünkü bu baskın sırasında, durumdan memnuniyet duyar gibi olanlar vardı. Hele teröristlerin başının nutuk çekmesi karşısındaki yüz ifadeleri, durumdan hiç de rahatsız olmadıkları izlenimi veriyordu.

Yetkililer, Celil'in kaçmış veya kaçırılmış olabileceği üzerinde dururken, nereden çıktığı belli olmayan kavak düşmanı, sol ayağı topal, sağ kolu çolak olan köyün delisi Çeto, durmadan çığlık atıyor "bum, bum" diyerek kendini yere atıyor, bir şeyler anlatmaya çalışıyordu. Üstü başı çamur ve kan içindeydi. Buna rağmen şuuru yerindeydi ve kendince bir şeyler anlatıyordu. Zihinsel bozukluğu ve bedensel engelli olan Çeto'nun, gece vakti orada ne aradığı ise bir muammaydı. Kışları genelde fırınlarda, yazın ise uykusu nerede gelirse oraya düşer yatardı. Garip bir şekilde hastalanmak şöyle dursun, öksürdüğü bile vaki değildi. Sadece her zaman burnu akar, onu da yaz kış üstünden eksik etmediği, kirden rengi belli olmayan ceketinin koluyla silerdi. Bu bakımdan Çeto'ya deli diyenlerin yanı sıra kimine göre evliya, kimine göre de Allah'ın korumasında olan bir meczuptu.

Söylenenlere göre önceden sadece ayağı sakatmış. Bir gün cami avlusunda uyurken, sabaha karşı üşümüş. Hemen oradaki tabutlardan birinin içine girmiş uyumuş. Sabah olunca cenaze

için iki kişi, tabut götürmeye gelmişler. Çeto'nun olduğu tabutu sırtlarına alıp giderken, Çeto uyanmış. Neler oluyor diye tabutun kapağını açar açmaz, adamlar korkularından tabutu atıp kaçmışlar. Bu esna da Çeto'nun kolu çıkmış mı, kırılmış mı her neyse, kimse oralı da olmayınca, o günden sonra, zavallının kolu da sakat kalmış.

Şimdi üstü başı kan içinde olan bu zavallı adamdan, kim ne isteyebilirdi? Onu vurmak için ne gibi sebepleri olabilirdi?

Çeto, özellikle kavak fidanlarının bulunduğu yerlerde gezer, gündüz gözüne kestirdiği bir kavak fidanını, kimsenin görmemesi için, genellikle gece kavaklığa dalar, en düzgün kavak fidanlarını keser, kabuklarını özenle soyar, koltuğunun altına desteler, onlarla o köy senin, bu köy benim, gezer dururdu. Bu çubukları namusu gibi korur, bir tane dahi olsa kimseye vermezdi. Bu bakımdan çevre köylerde ve ilçede onu tanımayan yok gibiydi.

Hiç kimseye zararı olmamasına rağmen, kavak kesmek için, elinden düşürmediği bıçağı, duruşu, şaşı bakışı, yandan çarklı yürümesi nedeniyle, özellikle çocuklar onu görünce "Deli Çeto geliyor" diyerek, korkup, kaçarlardı.

O gece de yolu, fabrikanın bulunduğu dere kenarındaki, kavaklığa düşmüştü. Kavaklık karanlık olduğu için, aydınlık olan fabrika ve çevresinde olanı biteni, film izler gibi seyretmişti. Şimdi askerlerin karşısına geçmiş, konuşamadığı için, el kol işaretleriyle, neler olduğunu anlatmaya çalışıyordu. Devamlı dere kenarındaki sazlığı gösteriyordu.

İççiler arasında onu çok iyi tanıyan, hatta adamın engelinden istifade ederek onunla eğlenenler vardı. Onun komşusu sayılacak kadar yakın olan Cehdi, onu koruyup, kollamasına rağmen zaman zamanda:

"Ula Çeto, el âlemin kavaklarına neden zarar veriyorsun? Ben de şimdi senin çükünü keseceğim" diyerek, bu meczup, gariban

adamı yere yatırıp, şalvarının uçkurunu çözüp, çükünden tutarak:

"Bir daha kavakları keser, ağaçlara zarar verirsen, kendi bıçağınla, çükünü kökünden keserim. Bir daha kavak kesmeyeceğine çabuk söz ver." diyerek adamı bayıltana kadar çükünü sıkardı.

Gariban adam, kendince boğuk ve anlamsız sesler çıkararak, el kol işaretleriyle:

"Tövbe! Bir daha kavak kesmeyeceğim." diye kendince söz verip yemin etse de gene de bildiğini yapmaktan şaşmazdı.

Cahdi, gene onun dilini anlamıştı. Komutana dönerek:

"Dereyi gösteriyor. Orada birinin daha vurulduğunu söylemeye çalışıyor komutan" demesiyle, Çeto'nun gösterdiği yere doğru ellerindeki fenerle ilerleyen iki komando eri, sazlıkları sağa, sola yatırarak, derede arama yapmaya başladılar. Arama uzun sürmemişti. Tam karşı kavaklığa geçmişlerdi ki, erlerden biri:

"Komutanım, burada, yerde yatan biri var." diye seslenmesi üzerine, herkes o tarafa dikkat kesildi."

Celil, ağır yaralıydı. Bedeni keleş mermileriyle delik deşik olmasına rağmen hâlâ yaşıyordu. Fakat çok kan kaybetmişti. Kurşunlar bu yağız genç delikanlıyı öldürememişti ama her an kan kaybından ölebilirdi. Hemen Komando Jandarma Bölüğüne ait helikopterle, Çeto'yla birlikte en yakın hastaneye kaldırılmış ve derhal ameliyata alınmıştı.

Olay, çevre köylerde duyulur duyulmaz, özellikle fabrikada çalışanların yakınları, olay yerini mahşer alanına çevirmişlerdi. Fabrika yanmış kimsenin umurun da değildi. Herkes yakınını arıyordu.

İhbarın sahte olduğunu anlayan, jandarma ve korucuların tamamı şimdi fabrikadaydılar. İbrahim emmi ve gelini ise, daha köydeki şoku atlatamadan, şimdi bir başka heyecan ve korku

içindeydiler. Çünkü Celil'in kimliği anlaşılırsa, teröristler onu sağ bırakmazlardı. Gerçekten de, teröristler kimlik kontrolüne başlayınca, birilerinin kendisini ihbar etmiş olabileceğini, kimliğinin açığa çıkmasıyla başına gelebilecekleri tahmin eden Celil, fırsatını bulunca da kaçmaya çalışmıştı.

Celil'in ağır yaralı olduğunu ve hastaneye kaldırıldığını öğrenen yakınları, sabahı beklemeden soluğu hastane de almışlarsa da, onlar gidene kadar Celil çoktan ruhunu teslim etmişti. Çeto'nun ise vurulmadığı, vurulan Celil'i, dere yatağından çekip, kavaklığa saklamak isterken üstünün kan revan içinde kaldığı anlaşılmıştı. Ama onun bu çabası, Celil'i kurtarmaya yetmemişti. Kavaklıktan gelen boğuk seslerde meğer Çeto'nun sesiymiş.

Bu olaydan sonra hemen herkes Çeto'ya bir kahraman gözüyle bakmaya ve ona saygı duymaya başlamış, hatta bazıları daha da ileri giderek onun ermiş biri olduğunu iddia eder olmuştu.

Çevre köylerin hemen hepsinde panik ve korku yaratmıştı. Hemen bütün köylülerde, "Askerin, hem de komando bölüğünün burnunun dibinde bunlar oluyorsa, kim bilir bize ne yaparlar. Bizi kim koruyacak? Eline silah tutuşturulmuş üç beş korucu mu?" diye düşünürken, daha güvenli bölgelere göç etme fikri tartışılmaya başlamıştı.

Teröristler hedeflerine ulaşmışlardı. Artık bölgeye korku ve kargaşa hâkimdi. Terör örgütü köylerin hemen hepsini haraca bağlamış, zaten kıt kanaat geçinen bu insanların, iaşesine ortak olmuşlardı. Köylere rahatça girip, çıkıyor, günlerce konaklıyor, köylerden de istediklerini alıp götürüyorlardı. Sadece, mal, davar değil, daha on dördüne basmamış erkek ve kız çocuklarını da.

İbrahim emmi, korucu başı olmanın bedelini, eşini ve iki çocuğunu teröre kurban vererek ödemişti. Fakat bu onu yıldırmamış, aksine, bölücü teröristlere ve onların iş birlikçilerine karşı daha da dik durmasına neden olmuştu.

Dağdakilere hemen haber uçuran terör işbirlikçileri vardı. Öyle ki köyler de birbirini çekmeyenler, husumetliler, bu kargaşa ortamını fırsat bilerek husumetlilerini, "Devletle işbirlikçiler" diye gâh terör örgütlerine, gâh "Bunlar teröristlere yardım ediyor" diyerek, devlete ispiyon etmekten çekinmiyorlardı.

Bütün bu olanlar, bölge halkını canından bezdirmişti. Bu bakımdan, kimi malı davarı satıyor, ata yadigârı toprakları terk ederek, daha güvenli buldukları yörelere, şehirlere göç ediyor, kimi terör örgütünün suyuna gidiyor, kimi de devlete sığınarak, devletten aldığı silahla köyünü korumaya çalışıyordu.

Fakat terör örgütü boşa zaman harcamıyordu. Gönüllü köy korucularının çocuklarını bile, sıra dışı vaatlerle kandırıp, beyinlerini yıkıyordu. Bu bakımdan gençlere de laf anlatmak, adeta imkânsız hale gelmişti.

Terörün Doğu ve Güneydoğu Anadolu'yu kasıp, kavurduğu, köylerin basılıp, yaşlı, kadın, çocuk demeden, kundaktaki bebeklerin katledildiği, tüyü bitmemiş oğlanların, henüz adet görmemiş kızların dağa kaçırılıp, örgüte köle yapıldığı yıllardı. Sevgiden, güzellikten, insanlıktan bahsedilemezdi. Bunlardan bahsetmek, davaya ihanet sayılırdı. Aşk bağımlılık demekti. Oysa tek bir bağımlılık olmalıydı. O da terör örgütüne olan bağımlılık. Aşkın ön koşulu olmazdı. Terör örgütüne katılmanın da ön koşulu yoktu. Aşk, insanın hiçbir şeyden korkmadan, çekinmeden maşuk için savaşmasıydı. Terör örgütü içinde öyle. Dava için, koca devlete kafa tutmaktan, yasaları çiğnemekten, asker, polis, gerekirse sivil, hatta çocuk öldürmekten çekinmeyeceksin. İkisinin de gözü karaydı. Karşılarında durmak, ölümü göze almak demekti.

Köylülerin, bırakınız yaylaya, köylerinin dışına, hatta evlerinin dışına çıkmaya çekindiği, evlerinde dahi güvende sayılmadıkları günlerde başlamıştı Celal-Hacer aşkı. Celal on sekizini, Hacer'de on yedisini henüz devirmişlerdi. Ama birbirlerine olan

ilgileri, sevgileri çok önceden, çok da masumane başlamıştı. Ne töre, ne de terör bu aşkın doğmasına engel olamamıştı. Ne ailelerin birbirleriyle olan kan davası, ne de terör örgütüyle, devlet arasındaki kan davası onların umurunda değildi. Oysa aşk ve örgüt! İkisi de kendi kuralları doğrultusunda doğar, büyür ve gelişirdi. Devletin, büyüklerin veya başkalarının kuralı, hedefe ulaşmada, bir engeldi. O halde bu engeller ortadan kaldırılmalıydı. Bu durumda da ya aşk teröre ya da terör aşka galebe çalacaktı.

Köyle, dağ arasında kuvvetli bir istihbarat ağı vardı. Köyde sivrisinek uçsa, anında dağdakilerin haberi oluyordu. Hatta şehirle dağ arasında bile, bu istihbarat ağı aksamadan çalışıyordu. Terör örgütünün, hemen hemen her devlet dairesinde, hatta asker, polis teşkilatları içinde bile uzantıları vardı. Bu uzantılar sayesinde, çok güvenli bir şekilde hareket edebiliyorlardı. Şehirlere, köylere iniyor, ihtiyaçlarını karşılıyor, tedavilerini oluyor, tekrar dağa dönüyorlardı. Sade vatandaşla, teröristi birbirinden ayırmakta zordu. Gündüz vatandaş, gece terörist olan çok sayıda militan, şehirlerde, kasabalarda, köylerde cirit atıyorlardı.

Paraları ve erzakları bitti mi, şehir yerine, köylere iniyor, aylarca köylerde kalıyor, köylülerin iaşeleri zoraki paylaşılıyordu. Bazen aniden toparlanıp, köyü terk etmeleri, jandarmanın köye yaklaştığının habercisi gibiydi. Bir, bilemedin iki saat sonra jandarma köye damlardı. Bu sefer de, jandarmanın sorgu suali başlar, Köylü teröristlere yardım ve yataklık yapmakla, onları beslemekle suçlanır, hatta bazıları tutuklanırdı.

Bu arada dağdan gelen haberler de hiç iç açıcı değildi. İş birlikçiler cezalarını çekecek gibi, tehdit dolu mesajlar geliyordu. Bu bakımdan, jandarmanın doğru bilgi toplaması da oldukça zordu. Koca köyde, mürşidi-i kâmil olarak bilinen Cevher Hoca ve birkaç müridinden başka, terör örgütünden çekinmeyen, yok

gibiydi. Ama Cevher hocayı sever, sayar ve güvenirlerdi. Başları ağrıdığında soluğu hemen onun yanında alırlardı.

Cevher Hoca, her fırsatta, müritlerine, yanına gelenlere:

"Sakın teröre bulaşmayınız, teröriste inanmayınız, çocuklarınıza sahip çıkınız, mümin olmak bunu gerektirir. Hepimiz, Müslüman'ız. Din kardeşiyiz. İnsan din kardeşine kurşun sıkmaz. Bu ancak münafıkların, zındıkların işine gelir"

Yüce Allah Kuran-ı Azimüşan' da şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler! Hepiniz birlikte Allah'ın ipine sımsıkı sarılın ve ayrılığa düşmeyin." diyor. Gene bir başka ayette:

"Münafıklardan bir gurup, İslam ve Müslümanlar aleyhinde zararlı faaliyetler yapmak, kâfirleri desteklemek, müminlerin arasına ayrılık sokmak ve daha önce Allah ve Resulüne karşı savaşmış olanların gelip kendilerine katılmalarını beklemek maksadıyla bir mescit yaptılar. Üstelik bunlar: "bu mescidi yaparken iyilikten başka bir şey düşünmedik" diye yemin ederler Allah şahittir ki, onlar yalancıdır."

Gibi Kuran ayetlerinden örnekler vererek:

"Devlete karşı gelmek, Müslüman kardeşini öldürmek, dinen caiz değildir. Bunu yapanlar Müslüman olamaz." diyerek, kardeşler arasında tefrika yaratmanın büyük günah olduğunu anlatıyor, herkesin çocuklarına sahip çıkmasını, teröre bulaşmamaları için ellerinden geleni yapmalarını, aksi halde, çocuklarının teröre bulaşmaları, kendi kardeşlerini ve Müslümanları öldürmeleri halinde, Allah katında ebeveynlerinde sorumlu olacağını söylüyor, vaazı nasihatte bulunuyordu.

Terör örgütü, Cevher Hocanın bu vaazlarından, ne kadar rahatsız olsa da, onu ve cemaatini şimdilik karşılarına almaya cesaret edemiyordu. Çünkü Cevher Hocanın müritleri sadece bir köy halkından ibaret değildi. Her ne kadar kendisi "Ben şıh değilim. Sıradan bir Müslüman'ım" dese de onun din hakkındaki bilgisi ve

söylemleri, çevresindekilerin onu, çoktan şıh ilan etmelerine yetmişti. Şimdi çevre köylerden, kasabalardan, hatta şehirlerden gelip gidenler vardı yanına. Bir zamanlar küçücük olan köy evi, bu saye de çok büyük olmasa da mütevazı bir dergâha dönüşmüştü.

Celal'in babası İbrahim emmi de Cevher Hocanın müritleri arasına katılmıştı. Acısı büyüktü. Eşini ve kendi kanından iki canını teröre kurban vermişti. Diğer oğlunun da başına bir iş gelmesinden korkuyordu.

İbrahim emminin müritliği bir bakıma zorunluluktan kaynaklanmıştı. Bir arazi anlaşmazlığı yüzünden, Celal'in aşkı, Hacer'in ailesiyle, eskiye dayalı bir kan davası vardı. Kan davalıları, adamın teröre kurban verdiği canları yetmiyormuş gibi her fırsatta, İbrahim ve oğlu Celal'e kefen biçiyorlardı. İbrahim' de, kendisinden ziyade, tek oğlunun canını kurtarmak için, Cevher Hocaya mürit olmuştu. Müritlerden birine yapılacak saldırı, dergâha yapılmış sayılırdı. Bu bakımdan dergâh, İbrahim emmi ve oğlu için güvenli bir limandı.

Oğlunun, hasımlarının kızına âşık olması da, ayrı bir dert olmuştu İbrahim emmi için. Ne yaparsa yapsın, hasımlarının bu izdivaca razı olmayacağını da iyi biliyordu. Hacer'in, Celal'i deli gibi sevmesinin de hiçbir önemi yoktu, bu gibi durumlarda. Aksine, düşmanlıkları daha çok körükler, küllenmiş yaraları açardı. Oğlu bilerek, ateşe koşmuştu. Ama kaderin önüne geçilemeyeceğinin de farkındaydı. Çünkü aşkın kendi kuralı vardı, o da kuralsızlıktı. Aşk beyni bir başına ipotek etmekti. Celal'in aklıda artık kendine ait değildi. "Ya devlet başa, ya kuzgun leşe" misali, öyle bir aşka yelken açmışlardı ki, ya kavuşacaklar ya da bu aşk ummanında kaybolup gideceklerdi. Kavuşmak için her yolu deneyeceklerdi. Deniyorlardı da. Cevher Hocayı bile devreye sokmuşlardı. Buna rağmen olumlu bir cevap alamamışlardı.

Hacer'in ailesi, her ne kadar dergâhın baskılarına karşı dik durmuşsa da, Cevher Hocaya da saygısızlık etmek istemiyorlardı. Onlarda çözümü Hacer'i, bir başkasıyla kısa sürede baş göz etmekte bulmuşlar, emmisi oğluna, nişanlamışlardı. Dergâhı karşılarına almamak için de "Sözde Hacer'le emmisi oğlunun beşik kertmesi olduğu yalanını köye yaymışlardı. Fakat ne hikmetse Hacer'de on yedisini devirmesine rağmen, bu beşik kertmesi meselesini yeni duyuyordu.

Hacer, bu oldubitti ye karşı duracak, "Hayır, istemiyorum" diyecek, durumda değildi. Tek ümidi, Celal'in kendisini kaçırmasıydı. Ama bu durum, iki aile arasındaki düşmanlığı daha da körüklerdi. Celal, Hacer'den asla vazgeçmeyecekti. Onu tanıyan herkes, bunu iyi biliyordu. Hatta Hacer'in, nişanlandığı emmisinin oğlu da.

İbrahim emmi, oğlunu korumak, yaşatmak zorundaydı. Celil'in öldürülmesinden sonra soyunu sürdürecek tek oğlu kalmıştı. Onu da bir hiç uğruna kaybetmekten korkuyordu. Oğlunun bu sevdadan vazgeçmeyeceğinin de farkındaydı. Her ne kadar oğlunun her an gözünün önünde olmasını istese de, buna engel olacak durumda da değildi. Nişanlı olan Hacer'le, görülür, hele de yakalanırsa, Hacer'in ailesi, "Nişanlı kızımızın ardında dolanıyor" diyerek, işi namus davasına dönüştürüp, haklı bir neden yaratıp, onu her an ortadan kaldırabilirlerdi. Celal'in hayatı tehlikedeydi. Her an vurulabilir veya o, Hacer'in emmioğlunu vurabilirdi.

Bu dert yetmezmiş gibi bir de köyün gençlerine göz dikmiş olan, terör örgütü vardı. Gençleri ya kandırarak, ya da zorla kaçırıp, beyinlerini yıkıyor, onları devlete karşı kullanıyorlardı.

Bu bakımdan, oğlunu bir an önce, bir bahaneyle köyden uzaklaştırmalıydı. Ama nasıl? Neresi güvenliydi ki? Adamlar kafaya koydularsa, nereye kaçsa, arar bulurlardı oğlunu. Çaresizdi,

ümitsizdi ama Allah'tan ümit kesilmez diyerek, derdini mürşidine açmaya karar vermişti.

İbrahim emmi çaresizliğini, korkularını henüz mürşidine açma fırsatı bulamamıştı. Daha doğrusu, mürşidini de bu çıkmazın içine sürüklemek istemiyordu. Dini bir konu değildi ki adam "Tamam böyle yapalım" deyip kestirip atsındı. İşin üstesinden gelemezse, mürşidinin itibarı da sarsılabilirdi. Ta ki, bir gün oğlu, karşısına çıkıp "Babacım, ben bir çare buldum. Daha doğrusu çare ayağımıza geldi" diyene kadar.

Oğlunun, son derece rahat ve kararlı görünmesi, İbrahim emmiyi korkutmuştu. Eğer düşündüğü gibiyse, bu çözüm olmaz, işleri daha da çıkmaza sokardı. Dayanamadı:

-Eğer niyetiniz, kaçmak, başka şehirlere gidip, izinizi kaybettirmekse, bunu unut. Daha önce benzer olaylar bu köyde çok oldu. Her seferinde arayıp buldular. Ama sonları hiç de iyi olmadı.

Celal gülümsedi. Rahattı.

-Hayır, babacığım, evet kaçacağız, ama onların bizi asla bulamayacağı, bulsalar bile, bize dokunmaya cesaret edemeyecekleri bir yere.

İbrahim emmi iyice endişelenmişti.

-İnşallah aklıma gelen başımıza gelmez oğlum.

-Hayır baba. Hiç korkma. Onlar bizden korksun.

İbrahim emmi, oğlundaki bu değişimi, kararlılığı anlamakta zorlanıyordu.

-Nedir oğlum, seni bu kadar ümitlendiren? diye sorduğunda, aldığı cevap karşısında, irkilmiş, kan beynine sıçramıştı.

-Babacım, bugün dağdan haber geldi. Bizim durumumuzu biliyorlarmış. Eğer sen de, ben de koruculuğu bırakırsak, Hacer'le birlikte onlarla dağa çıkarsak, örgüt bizim düğünümüzü yapacak.

Eğer aile, bu evliliğe karşı çıkarsa karşısında bizi değil, örgütü bulacak. Diyorlar ki:

"Gençlerimizi, perişan eden, kan davası, başlık parası, zengin fakir, bütün töreleri, örgüt kaldırdı. Örgüt ne karar verirse herkes ona uymak zorunda. Artık devlet biziz. Orta Çağ feodalizminden ne kalmışsa, hepsini yıkacağız. Gençlerimiz daha özgür olacak. Kendi kararlarını kendileri verecek. Ağalık düzenine, sömürü düzenine son vereceğiz diyorlar."

İbrahim emmi, cin çarpmış gibi yerinden fırladı. Avazı çıktığı kadar bağırıyordu şimdi.

-Oğlum, kurtuluş dediğin bu mu? Sen de hiç mi akıl kalmadı. Anlaşılan sevdan bütün aklını başından almış. Bu ne demek biliyor musun? İkiniz de terörist olacaksınız. Masum insanların kanına gireceksiniz. Katil olup, ahretinizi de rezil edeceksiniz. Sonra bir mağarada kıstırılıp, öldürüleceksiniz.

-Ama baba, sen de her şeye olumsuz bakıyorsun. Ben bunların hepsini konuştum. Bana söz verdiler. Düğünden sonra, aileyi razı edecekler. Aile razı olmazsa, bizi yurt dışına gönderecekler. Hem işimiz, kazancımız olacak.

İbrahim emminin bütün sinirleri gerilmişti. Yüzü kızarmış, elleri titriyordu. Öfkesini kontrol etmekte zorlandığı belliydi. Fakat sakin olması gerektiğinin de farkındaydı. Öfkeyle hareket ederse biricik oğlu kendinden uzaklaşabilir, sevdanın verdiği sarhoşlukla, onu bekleyen hazır tuzaklara rahatlıkla düşebilirdi. Oğlunu karşısına alması demek, onu türlü vaatlerle kandırmaya çalışanların tarafına itmek demekti. "Hayır" demekle oğlunu ikna edemeyecekti. Mutlaka makul bir çözüm yolu bulmalıydı anda Cevher Hocanın söyledikleri geldi aklına.

"Derdinizi anlatırken üslubunuza dikkat edin. Yanlış üslup, doğru sözün canavarıdır. Eğer üslubunuz yanlışsa, doğru söz de-

ğerini kaybeder. Anlaşılmazsınız. Kimse sizi anlamakta istemez. Yunus ne güzel söylemiş:

Söz ola kese savaşı,
Söz ola bitüre başı
Söz ola agulu aşı
Bal ile yağ ide bir söz.

İbrahim emmi de, karasevdanın dağladığı bu kafaya söz geçiremeyeceğini bile bile, mürşidinin tavsiyeleri üzerine, yumuşak fakat kararlı bir sesle:

-Ne konuştun mu? Nasıl yani, onlar köye mi geldi? Nasıl onlarla konuşursun. Ah! Saf oğlum benim. Sevdan senin gözünü kör etmiş. Aklını başından almış. Şimdiye kadar dağa çıkıp da kim geriye döndü. Geriye döneceğiz dediniz mi, sizi öldürür, bir dereye yuvarlarlar. Sonra da T.C. iki sevgiliyi öldürdü diye, devleti suçlarlar. Böylece, bir taşla iki kuş vurmuş olurlar.

-Nasıl yani?

-Nasılı var mı? Sizden kurtulurken, Devleti kötüleyecek, halkı devlete düşman edecek, kendilerine de yeni militanlar kazandıracaklar. Sakın bir daha aklından geçirme. Onlardan da uzak dur. İsteklerini yerine getirmezsen, sana zarar verecekleri bir gerçek. Biraz sabırlı ol. Bir delilik yapma. Bir daha onlarla da sakın görüşme. Çok da merak etme. En az senin kadar ben de bu meseleye çözüm bulmaya çalışıyorum. Ama kırmadan, dökmeden, incitmeden yapmak zorundayız oğlum. Yoksa düşmanlıkların sonu gelmez. Biraz sabır. Sabretmek ibadettir. Yüce Allah sabredenleri sever. Onların elini boş çevirmez. Şimdilik bolca Allah'a yalvarmaktan, yakarmaktan, her şeyin hayırlısını ondan istemekten başka çaremiz yok. Belki biz anlamayacağız ama O, bize mutlaka doğru olanı gösterecektir.

-Merak etme baba, onlarla görüşmüyorum. Onlar zaten dağdalar. Aracılık yapanlar var. Onlarla irtibat sağlıyoruz.

-Oğlum biliyorsun, ananı, kardeşini, ağabeyini onlar acımasızca öldürdü. Yengeni dul, yeğenlerini yetim bıraktılar. Senin bu düşüncelerin başımızı öne düşürür. Eşin, dostun yanında bir daha kaldıramayız başımızı. Kendine gel.

-Biliyorum baba. Unuttuğumu da sanma. Ama başka çıkar yolum yok.

Celal, bunları söylerken ne kadar aciz kaldığını ve mutsuz olduğunu babasına göstermek amacıyla, gözlerinden yaşlar dökerken:

"Bu nasıl bir sevdaysa anamın, kardeşimin, ağabeyimin katillerinden bile, medet ummaya başladım. Allah'ım sana sığınıyorum. Beni çaresiz bırakma" diye dua etmeye başlamıştı.

Hiçbir baba evladının gözyaşlarına dayanamazdı. Oğlunun başını göğsüne dayadı. Saçlarını okşuyor, kokluyor "Üzülme oğlum. Allah kullarını darda bırakmaz. Biz ona yaslandığımız sürece de kimse bize bir şey yapamaz. Neyin doğru, neyin yanlış olduğunu ve hakkımızdan hayırlı olanı yalnız o bilir. Ben Cevher Hocanın yanına gidiyorum. Elbet bir çıkış yolu gösterecektir."

İbrahim emmi, Cevher Hocanın yanına vardığında, çevresinde diz çökmüş müritlerine vaazı nasihatte bulunuyordu. İbrahim emmi eğilerek selam verip, müritlerin hemen arkasında diz çöküp vaazı dinlemeye başladı. Aslında dinler gibi görünüyordu. Aklı oğluyla beraber düştüğü çıkmazdaydı. Sonra, vaazı nasihatlere sık katılan biri de değildi. Bir söz vardı:

"Kul daralmayınca, Hızır yetişmezmiş."

İbrahim emmi de iyice daralmıştı. Fakat oturup Hızır'ı bekleyecek zamanı da yoktu. Belki de kendisinin Hızır'ın ayağına gitmesi gerekiyordu. Öyle ya derdine kim çare olursa Hızır da oydu. Bu Allah dostunun huzuruna da bu yüzden gelmişti. Cevher Hoca konuştukça, o sabırsızlanıyor, bir an önce sohbetin bitmesini istiyordu. Sakin değildi. Oturduğu yerde kırmaşıp, uflanıp,

puflanıyor, arada bir yüksek sesle, "Allah" deyip, herkesin dikkatini üzerine çekmeye çalışıyordu.

Cevher Hoca, İbrahim emminin aslında kendini dinlemediğini, sıkıntılı olduğunu fark etmişti. Bunu teyit etmek için "öyle değil mi İbrahim ağa?" diye seslendi. İsminin telaffuz edilmesi üzerine, derin bir uykudan sıçrayarak uyanmış gibi " öyledir hocam" demesiyle, müritler kahkahayı basmıştı. Oysa hoca, tasdiki gerektirecek bir şey anlatmamıştı.

İbrahim emmi biraz mahcup olsa da bu durumu hemen fırsata çevirmişti.

-Kusuruma bakmayınız hocam. Hem yorgun hem de dardayım. Kendi kafamdan konuşurken, siz bana seslenince birden panikledim.

Cevher Hoca, İbrahim emmi geldiğinden beri, onun durumunun farkındaydı. Saygısızlık olmasın diye sözünü kesmediğini, ama vaazı nasihatin de, bir an önce bitmesini beklediğini anlamıştı. Bu bakımdan vaaza son vermek için de herkesin dikkatini çekecek bir sual sormuştu.

"Öyle değil mi sofiler? Vaazı nasihati dinlemeyen kadar, dinletemeyenin de kabahati yok mudur?" diyerek, sevdiği bu adamın mahcubiyetine ortak olmuştu.

İbrahim emmi de şaşkınlığını atar atmaz, fırsat bu fırsat diyerek, meramını anlatmaya başlamıştı.

Cevher Hoca zaten duruma vakıftı. Sevda işlerinin, hem de böyle bir ortam da nereye varacağını tahmin etmek güç değildi. Bunu Hacer'in ailesiyle görüştüğü zaman anlamıştı.

Cevher Hocanın derin düşüncelere daldığını fark eden müritler, hocalarına yardımcı olmak için, kendilerince çözüm önerilerinde bulunmaya başlamışlardı. Oldukça iri yapılı, gözünü budaktan esirgemeyen, korkusuzluğuyla bilinen Ömer'de bunlar-

dan biriydi. Adı gibi, öfkesini de Hz. Ömer'e benzetmek için sanki özel bir çaba harcıyordu.

-Hocam müsaade buyurursanız Celal kardeşimiz de sırtına haydariye, başına fes takıp aramıza katılsın. Biz onu korur, kollarız. Hem onu yanımızda görenler, ona zarar vermeye cesaret edemezler. En büyük aşk Allah sevgisi değil midir? Mecnun'da Leyla'sını ararken, Mevla'sını bulmamış mıdır? Bakarsınız Celal kardeşimizin de, Hacer'e olan aşkı, zamanla ilahi aşka dönüşür.

Ömer'in söylediği mantıklıydı. Lakin Celal, haydari giyinecek, takke takıp, hocanın önün de diz kırıp, nasihat dinleyecek bir yapıya sahip değildi. Bunu en iyi İbrahim emmi bilmesine rağmen, biricik oğluna bir zarar gelmemesi için, Ömer'in bu teklifini heyecanla karşılamış:

"Oğlum sevdası için, terörist olup, cana kıyacağına, hasta olup yataklara düşeceğine, ya da meczup olup yollara düşeceğine, siz de uygun görürseniz, dergâhınız da, Allah'ın şemsiyesi altında güvende olması muhakkaktır. Müsaade buyurursanız oğlumu hemen alıp getireyim."

Cevher Hoca biraz düşündükten sonra:

"Hayır. Böyle olmaz. Bu dergâhımıza zarar verir. Dergâhımıza olan saygı ve güveni azaltır. Geçmişte buna benzer hatalar yapıldığından, dergâhlar, tekkeler, zaviyeler İslam'dan ve takvadan uzaklaşmış, ayyaşların, katillerin, başıboş gezen miskinlerin, asker kaçaklarının sığınma ve barınma yerleri haline gelmişti. Bu bakımdan devlet buraları ya ıslah edecek ya da kapatacaktı. Islah edemeyince de kapattı.

Şimdi yasal olmamasına rağmen bir dergâh faaliyeti yürütüyoruz. Bunu devlette biliyor. Yasaların dışına çıkmadığımız, devlet işlerine karışmadığımız müddetçe bize göz yumuyor, görmezlikten, bilmezlikten geliyorlar. Bizim dergâhımız bir sığınma yeri olmamalı.

Teröristlerin de ne zaman ne yapacağı belli değil. Şimdilik halktan yeterince destek alamadıkları ve tepki çekmemek için aslı Marksist, yani dine karşı olan bu örgüt şimdilik bizi karşısına almaya cesaret edemiyor. Ama yumuşak diken gibi varlığını da her an hissettirmeye çalışıyor."

Cevher Hocanın bu açıklamaları, İbrahim emminin içinde yeşeren son ümitleri de tüketmişti. Hocanın bu açıklamaları karşısında müritlerde susmuş, onun sözünün üstüne, söz söylemeye cesaret edememişlerdi. Hele Ömer, hocasının desturunu almadan konuştuğu, fikir beyan ettiği, hocasını zor durumda bıraktığı için nedamet ve teessür halindeydi.

Cevher hoca, mürşitlik iddia etmemekle birlikte tasavvufun "hamdım, yandım, piştim, oldum" merhalelerine mazhar olmuş biriydi. Bu bakımdan müritlerinin hal ve hareketlerinden durumlarını anlar, onları eşkere etmeden, kıssadan hisseyle, rahatlatmaya çalışırdı.

"Müminler, bizim kapımız çaresizlik kapısı değildir. Elbette herkes fikrini beyan edecektir. Yüce Allah hamdolsun, hepimize akıl vermiş. Tabii ki aklınıza takılanı soracaksınız, yatmayanı söyleyeceksiniz. Biz de beşeriz. Şaşarız. Yanlışta yaparız. O zaman kafanıza takılanı sormak üzerinize vacip olur. Mutlak doğruyu ancak Allah bilir. Bize soru, sual edilmesinden rahatsız olmayız. Bilakis memnun oluruz. Dervişliğin kuralı mutlak itaat değildir. Aksine dinlemek, düşünmek, sorgulamaktır. Yoksa doğruyu nasıl bulabiliriz. Yalnız başta söylediğimiz gibi üslup çok önemli. Öfkeyle değil, öteleyerek değil, kınayarak değil, gayet yumuşak ve kalpten gelen bir sesle sorgulamak çok önemli."

Bunları söylerken de, kapı ardına sığınmış, yüzünü çaresizliğin gölgesi kaplamış olan İbrahim emmiye dönerek:

"Allah'tan umut kesilmez. Umudu kesmek günahtır. Kadere isyandır. Dur hele İbrahim Efendi, bu kapı umutsuzluk kapısı değildir. Beri gel hele! Senin oğlan kaç yaşına bastı?"

İbrahim emminin gözlerine sanki yeniden fer gelmiş, ortalık aydınlanmıştı.

"On sekizini doldurmuş olması lazım hocam" dedi.

Celal, aslında on sekizinden büyük gösteriyordu. Köy yerinde yeni doğan çocukların hiçbiri zamanında nüfusa yazdırılmadıkları için, anne ve babalarda bazen çocuklarının gerçek yaşının ne olduğunu söylemekte zorlanıyorlardı. Ama resmiyette on sekiz yaşını doldurmuş olması da Cevher Hocanın söyleyecekleri için yeterliydi.

"Madem öyle, gel zaman geçirmeden onu askere yollayalım. Asker ocağı en güvenilir yerdir. Hem vatan hizmetini yapmış olur hem de olgunlaşır. Durum hep böyle gidecek değil ya. O askerden dönene kadar da bakarsın ortalık durulur. Devlete karşı hiç durulur mu? Devlet, bu melunların hakkından er geç gelecektir. Ta ki biz gençlerimizi onlardan uzak tutalım. Yoksa gençlerimiz yok yere heba olup gidecekler."

Cevher Hoca, güzel demişti demesine de, İbrahim emminin gene de endişeleri vardı. Bakalım Celal bu öneriye evet diyecek miydi? Mutlaka, "Ben askere gidersem, Hacer elimden kaçar. Onu evlendirirler" diyecek, isyan edecekti. İbrahim emmi:

-Hoca Efendi, çok doğru, güzel de söylersin de, oğlanın başını sevda sarmış bir kere. Ya gitmem diye tutturursa?

-Gider, gider. Hem de oynayarak gider. Sen onu bize getir, biz ikna ederiz. Askerlik yapmayana kız mı verilir. Sen gitmezsen zaten devlet götürecek. Farz edelim ki kızı verdiler. O zaman taze gelini evde ersiz bırakıp gitmek daha mı iyi olur. Merak etme, Celal'e "Seni sevdiğini bile bilede, Hacer'i başkasıyla evlendirmezler.

Sır, birçok anlama gelmekle birlikte, sürprizlerle de eşleştirilebilmekte, eğlenceli hale getirilebilmektedir. Oysa sır bilinmesi başkaları tarafından istenmeyen bir durumdur. Sırrın açığa çıkma korkusu, sır taşıyan kişide ağır bir yük oluşturur. Endişeli bir ruh hali yaratır ve farklı tutarsız, söylem ve davranışlara mecbur bırakır. Bundan olacak ki uzmanlar, "Sırlarımız kadar hastayız" demektedirler. Bu hastalıklardan kurtulmanın yolu, yükü sırtımızdan atmak, yani sırrı aşikâr etmektir. Fakat bu, o kadar kolay bir durum değildir. Belki de sırrınız sizinle mezara gidecek kadar büyüktür. İşte "Oyun, Sır ve Çığlık" kitabımızda, yaşanmış hayatlar üzerinden, açıklanamayan sırların, zamanla nasıl hileli bir oyuna dönüştüğünü göreceksiniz. Oyunun sonuna yaklaştıkça, romanımızın kahramanları gibi sizde "Çığlık" atarak bu gerilimden kurtulmaya çalışacaksınız.

9 786256 130937